

ЦЕНТР ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
11-12 грудня 2015 р.

«ПСИХОЛОГІЯ І ПЕДАГОГІКА В СИСТЕМІ
СУЧАСНОГО ГУМАНІТАРНОГО
ЗНАННЯ ХХІ СТОЛІТТЯ»

ХАРКІВ

**Східноукраїнська організація
«Центр педагогічних досліджень»**

**ЗБІРНИК ТЕЗ
НАУКОВИХ РОБІТ УЧАСНИКІВ**

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ПСИХОЛОГІЯ І ПЕДАГОГІКА
В СИСТЕМІ СУЧАСНОГО ГУМАНІТАРНОГО
ЗНАННЯ ХХІ СТОЛІТТЯ»**

11-12 грудня 2015 р.

**Харків
2015**

ББК 8я43

УДК [159.9+37.01]:009«20»(063)

П 86

П 86 «Психологія і педагогіка в системі сучасного гуманітарного знання XXI століття»: Збірник тез міжнародної науково-практичної конференції: (м. Харків, Україна, 11-12 грудня 2015 року). – Харків: Східноукраїнська організація «Центр педагогічних досліджень», 2015. – 108 с.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

ББК 8я43

УДК [159.9+37.01]:009«20»(063)

© Автори статей, 2015

© Східноукраїнська організація «Центр педагогічних досліджень», 2015

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ

ЗАКОНОМІРНОСТІ І ПРИНЦИПИ НАВЧАННЯ
У НАУКОВОМУ ДОРОБКУ А. М. АЛЕКСЮКА

Бахмач Л. А. 5

ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ОНЛАЙН НАВЧАННЯ
ВИЩИМИ НАВЧАЛЬНИМИ ЗАКЛАДАМИ

Інолітова І. Я. 9

НАПРЯМ 2. СИСТЕМА ОСВІТИ В УКРАЇНІ, ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ

ПОЗАКЛАСНА РОБОТА З ХІМІЇ
ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ІНТЕРЕСУ ДО ПРЕДМЕТА

Авдєєва О. Ю. 14

ПРО СТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОДЕЛІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ЕДУКАЦІЇ
ПІДРОСТАЮЧОГО ПОКОЛІННЯ. СУБ'ЄКТНО-ВЧИНКОВА ОСВІТНЯ ПАРАДИГМА

Гриджук В. Д. 17

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ
ДИВЕРСИФІКОВАНОЇ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Токарук Л. С. 22

НАПРЯМ 3. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ГУДЗИКОТЕРАПІЯ В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ

Зайцева І. С. 27

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТРУДОВОГО ВИХОВАННЯ
ЯК ФАКТОРУ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА

Лисенко М. В., Яремчук О. С. 31

ОБРАЗОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ
ХУДОЖНЬО-ТВОРЧОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Мажара А. Ю., Гучко А. О., Ярославцева М. І. 36

НАПРЯМ 4. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

ДО ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ МЕТОДИЧНОЇ
ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ

Малихін А. О. 39

ОСНОВНІ УМОВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЦЕСУ СИСТЕМНОГО
РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ

Рацул О. А. 43

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ – НОВАЦІЯ ХХІ СТОЛІТТЯ

Синевич І. С. 47

ЗАГАЛЬНІ АСПЕКТИ ДОЦІЛЬНОСТІ РОЗРОБКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МОДЕЛІ
ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ТРЕНЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сопотницька О. В. 51

ОСНОВНІ ПІДХОДИ, ЩО ПОКЛАДЕНІ В ОСНОВУ ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ТИЛУ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ Шевченко А. В.	55
НАПРЯМ 5. ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ, ІСТОРІЯ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ	
ХАРАКТЕРИСТИКА РЕФЛЕКСИВНОСТІ ТАЙБОКСЕРІВ Гант О. Є., Першин О. І.	61
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТА СТАНОВЛЕННЯ АРТ-ТЕРАПІЇ ЯК ТЕРАПЕВТИЧНОГО МЕТОДУ Педько Т. П.	66
ОСОБЛИВОСТІ СХИЛЬНОСТІ ТА ГОТОВНОСТІ ДО РИЗИКУ У КУРСАНТІВ ТА ПРАЦІВНИКІВ ДСНС УКРАЇНИ Світлична П. О.	70
ХАРАКТЕРИСТИКА ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ ОСОБИСТОСТІ БОКСЕРІВ Штих В. А., Малік Я. К.	74
НАПРЯМ 6. ПСИХОЛОГІЯ РОЗВИТКУ В УМОВАХ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА	
МОТИВАЦІЯ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ Слободяник В. І., Сірко Р. І.	78
НАПРЯМ 7. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ	
ОСНОВНІ ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОСОБИ-ВИКОНАВЦЯ ТЕРОРИСТИЧНОГО АКТУ Березовський Ю. Е.	82
НАПРЯМ 8. МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ	
АНОМАЛІЯ ХАРАКТЕРУ – СОЦІОПАТІЯ Хандра І. І.	87
НАПРЯМ 9. ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ	
АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРОФЕСІЙНОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ Гришів М. В.	92
ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ СТУДЕНТІВ ЯК ЕЛЕМЕНТ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ВИЩОЇ ШКОЛИ Музичко Л. В.	96
ЕКСПЕРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПСИХОЛОГІВ ТА МОТИВАЦІЙНА ГОТОВНІСТЬ ДО НЕЇ ЯК ПСИХОЛОГІЧНА ПРОБЛЕМА Яблонський А. І.	101

4. Стрельніков В.Ю. *Технології дистанційного навчання у вищій школі* / В.Ю. Стрельніков // *Нові технології навчання : наук -метод. зб. – К. : Інститут інноваційних технологій і змісту освіти, 2004. – Вип. 36 – С. 41–51.*

5. Шматко В.С. *Система дистанційного навчання : особливості проектування та принципи побудови* / В.С. Шматко // *Коледжанин – 2002. – № 2. – С. 39–42.*

ЗАГАЛЬНІ АСПЕКТИ ДОЦІЛЬНОСТІ РОЗРОБКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ТРЕНЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сопотницька О. В.

аспірант

**Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна**

Професія учителя фізичної культури доволі часто вимагає від майбутніх фахівців теоретичних знань та практичних умінь для організації тренерської діяльності. Однак, як показали наші власні спостереження, студентам, що здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр фізичного виховання» під час педагогічної практики доволі складно організувати позакласні заняття із ігрових видів спорту та провести тренування учнів. Беручи до уваги те, що тренерська робота виступає невід'ємною складовою майбутньої професійної педагогічної діяльності учителя фізичної культури, було прийнято рішення підійти до формування у студентів готовності на основі використання процедури педагогічного моделювання.

Отже, досягнення високого рівня усіх показників готовності випускника педагогічного ВНЗ до професійної діяльності можна досягнути лише при побудові навчального процесу на основі компетентнісного підходу а також на основі використання процедури

педагогічного моделювання. Проведений аналізу наукових джерел дає підставу для констатування того, що педагогічне моделювання доцільно розглядати у якості загальнонаукового методу пізнання. У нашому баченні практична цінність моделювання у педагогічному дослідженні визначається адекватністю того об'єкту, який дослідник поставив собі за мету дослідити та проаналізувати. Вважаємо що педагогічне моделювання володіє вагомим потенціалом у формуванні готовності майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності.

В основу вибору процедури педагогічного моделювання було покладено напрацювання Т. Шамової про те, що на основі моделювання можна «виявити негативні наслідки і ліквідувати чи послабити їх до реального прояву; моделювання дозволяє більш цілісно вивчити процес, через те, що можливо побачити не тільки елементи, але й зв'язок між ними, розглянути ситуацію з різних сторін» [3, с. 125]. У цілому, процедура моделювання є інтегративною, адже дозволяє об'єднати емпіричне і теоретичне в педагогічному дослідженні та санкціонує поєднання експерименту із побудовою логічних наукових абстракцій у вигляді графічних моделей.

З огляду на той факт, що наслідком педагогічного моделювання є модель, вважаємо за доцільне провести короткий семантичний аналіз цієї наукової дефініції. Насамперед зазначимо, що поняття «модель» увів в науковий обіг ще в XVII ст. німецький філософ і математик Г. Лейбніц як форму отримання знань про навколишній світ, інформаційний еквівалент конструйованого об'єкту. Модель (фр. *modele* – зразок) – це уявна або матеріально-реалізована система, котра відображає або відтворює об'єкт дослідження (природний чи соціальний) і здатна змінювати його так, що її вивчення дає нову інформацію стосовно цього об'єкта [1, с. 516]. В Оксфордському тлумачному словнику [4] пропонується сім визначень поняття «модель», з яких найбільш прийнятними, з огляду на предмет нашого дослідження, є такі: «модель – спрощений опис деякої системи, що використовується для подальших розрахунків»; «модель – трьохвимірне уявлення суб'єкту, речі чи структури, зазвичай у зменшеному масштабі».

У процесі дослідження було встановлено, що у наукову дефініцію «модель фахівця» різні вчені вкладають різний зміст. Більшість розробників цієї проблеми розуміють під моделлю фахівця описовий аналог, що відображає основні характеристики об'єкта, що вивчається, яким є узагальнений образ фахівця даного профілю, що не суперечить філософському визначенню моделювання. У багатьох навчальних закладах розробка моделі фахівця здійснювалася в напрямку опису основних видів діяльності, функцій, які виконуються на робочих місцях, а також визначенні необхідних для цього знань, умінь і навичок.

У нашому дослідженні ми прийняли концепцію моделі фахівця як аналогії його майбутньої професійної діяльності, яка практично спрямована на вирішення конкретних проблем у формуванні готовності майбутніх вчителів фізичної культури до тренерської діяльності, а саме:

- отримання опису професійної діяльності учителя на майбутньому робочому місці у якості тренера;

- не тільки виявлення, а й усунення невідповідностей та суперечностей між професійною підготовкою майбутніх учителів фізичної культури у ВНЗ та конкретною практичною діяльністю, яку вони можуть виконувати на даний час з дітьми у якості тренерів.

Розробка педагогічних моделей фахівців може бути представлено на різних рівнях професійної підготовки майбутніх фахівців залежно від цілей і завдань, які перед собою ставить дослідник. На основі аналізу напрацювань М. Пригодій та П. Васюченка [2] було виділено дві основні групи цілей при розробці педагогічної моделі: отримання конкретної інформації про стан готовності майбутніх учителів фізичної культури та її переробка для впровадження педагогічних інновацій в навчальний процес: розробка посадових інструкцій, паспортів спеціальностей, вдосконалення освітньо-кваліфікаційних характеристик та освітньо-кваліфікаційних програм тощо. У процесі дослідження встановлено, що практична діяльність у багатьох педагогічних розробках зводиться до вдосконалення конкретних видів діяльності майбутніх учителів, а саме: навчально-методичної; навчально-виховної; виробничо-технологічної; організаційно-управлінської; конструкторсько-технологічної. Тоді як поза ґрунтовною увагою залишається вдосконалення такої вагомій складовій професійної діяльності учителя фізичної культури як тренерська

діяльність. Саме ці аспекти й спонукали нас до педагогічного моделювання.

Створюючи модель формування готовності майбутніх вчителів фізичної культури до тренерської діяльності, під поняттям «модель» ми розуміємо графічну схему, що складається з конкретних елементів, причому саме мета, яка передбачає досягнення найвищого рівня готовності переважною більшістю майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності є стрижнем у побудові моделі. У практичному аспекті розроблена нами модель включала такі блоки: мотиваційно-цільовий, процесуально-діяльнісний, рефлексивно-результативний. Зокрема, мотиваційно-цільовий блок включає мету, завдання, підходи, принципи, підготовки майбутнього вчителя фізичної культури до тренерської діяльності. Процесуально-діяльнісний блок базується на педагогічних умовах та змісті підготовки, що включає методи, форми та засоби підготовки майбутнього вчителя до тренерської діяльності. Тоді як рефлексивно-результативний блок охоплює компоненти, критерії, показники, рівні сформованості готовності майбутнього вчителя фізичної культури до тренерської діяльності та результат.

Таким чином, вважаємо, що розроблена нами педагогічна модель формування готовності майбутніх вчителів фізичної культури до тренерської діяльності повно та ґрунтовно відображає процес розвитку досліджуваного феномена. Усі складові розробленої педагогічної моделі ми вважали за доцільне розглядати як стадії єдиного процесу, які включають переходи від одного стану до іншого та спрямовані на досягнення кожним студентом, що здобуває освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр фізичного виховання» максимально можливого для нього рівня готовності до тренерської діяльності. Причому ми виходили з тих позицій, що педагогічна модель як існуючий навчально-виховний комплекс має можливість вдосконалюватися на підставі вимог практики.

Література:

1. *Енциклопедія освіти / В.Г. Кремень (голов. ред.). – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.*

2. Пригодій М.А. *Формування моделі фахівця моделі фахівця – основа майбутньої професійної діяльності та ефективної підготовки до неї* / М.А. Пригодій, П.В. Васюченко // VI Міжнародна науково-практична конференція «Наука в інформаційному просторі» (16–17 вересня 2010 р.). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.confcontact.com>.

3. Шамова Т.И. *Управління освітнім процесом в адаптивній школі* / Т.И. Шамова, Т.М. Давыденко. – М. : Педагогічний пошук, 2001. – 384 с.

4. *Pocket Oxford Dictionary, March 1994, Oxford University Press. – 1994.* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://books.google.com.ua/books?id=r4R2Sl_hbTwC&pg=PA703&lpg=PA703&dq=Pocket+Oxford+Dictionary,+March+1994,+Oxford+University+Press.

ОСНОВНІ ПІДХОДИ, ЩО ПОКЛАДЕНІ В ОСНОВУ ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ТИЛУ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Шевченко А. В.

заступник начальника академії з тилу – начальник тилу

Військова академія

м. Одеса, Україна

Найбільш значуще завдання вищої військової освіти нашої держави полягає у задоволенні потреби Збройних Сил у підготовці нової генерації офіцерів, здатних до організаційно-управлінської, планово-економічної, проектно-аналітичної діяльності у сфері управління військовими частинами і підрозділами. Сьогодні військовою практикою вимагається такий офіцер тилу, який орієнтований на демократичні управлінські пріоритети в системі «людина-людина», здатний до саморозвитку, уміє самостійно оцінювати й приймати продумані рішення. Час показав, що нові умови ведення бойових дій вимагають від офіцерів тилу високого рівня фахової компетентності.